

HENRI BERGSON'UN ZAMAN KAVRAMINA YAKLAŞIMININ ÇAĞDAŞ ANLATI SİNEMASINA ETKİSİ

*Henri Bergson's Approach to the Concept of Time and Its Effect on the
Contemporary Narrative Cinema*

*Hakan YILMAZ**

ÖZET

Sinemanın önemli yapısal unsurlarından biri de zamandır. Filmde zaman ve mekan iç içe geçmekte, bir bütünlük göstermektedir. Geleneksel anlatı yapısında öykü, belirli bir olay örgüsü bulunmakta ve olaylar zamansal olarak kronolojik bir biçimde aktarılmaktadır. Çağdaş anlatı yapısında ise, zamanda sürekli olarak geçişler ve belirsizlikler söz konusudur. Zamanın bu yapısı, Henri Bergson'un zaman anlayışından ve özellikle süre-bellek kuramından etkilenmektedir. Bu çalışmada bir çağdaş anlatı sineması örneği olan “*Hiroshima Mon Amour-Hiroşima Sevgilim*” (Alain Resnais-1959) filminde, Henri Bergson'un zaman anlayışının, çağdaş anlatı sinemasının zaman boyutu üzerindeki etkilerinin çözümlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada, zaman kavramı, Henri Bergson'un zaman kavramına yaklaşımı ve analizi, süre ve bellek kuramları, zaman ve sinema ilişkisi, çağdaş anlatı sinemasında zaman boyutunun yapısı ve özellikleri ele alınmaktadır. Bu kapsamda “Hiroşima Sevgilim” filminde, yapısalci yöntem uygulanmakta, film, zaman boyutu açısından çözümlenmektedir. Bu çerçevede Henri Bergson'un zaman kavramının, çağdaş anlatı sinemasında zaman boyutunun oluşturulmasındaki-zamanda geçişler, bellek, hatırlama, unutma, anılar- etkisi ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Henri Bergson, Zaman, Geleneksel Anlatı, Çağdaş Anlatı, Filmsel Zaman.

ABSTRACT

One of the important structural elements of cinema is also the time. In the film, the time and the place are intertwined and constitute an integrity. The story in the traditional narrative structure has a specific plotline and the events are narrated in a chronological format in terms of time. On the other hand, in the contemporary narrative structure there are constant transitions and uncertainties. This structure of the time is affected by Henri Bergson's

* Öğrt. Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Sinema ve Televizyon Bölümü.

understanding of time, and in particular by time-memory theory. In this article is aimed to resolve of Henri Bergson's concept of time to impact on contemporary narrative cinema using of a movie which is called “ Hiroshima Mon Amor-Hiroshima My Love” (Alain Resnais-1959) and it is an example of a contemporary narrative cinema. In order to reach this goal, the concept of time, Henri Bergson's approach to the time concept and its analysis, theories of time and memory, time and cinema relationship, the structure of the time dimension and its properties in the modern narrative cinema are discussed in this study. In this context, in the "Hiroshima Beloveds" film, the structuralist method has been applied and the film has been resolved in terms of time dimension. Within this framework, the effects of Henri Bergson's time concept -transitions in time, memory, recollection, oblivion, and memoirs- in the formation of time dimension in the contemporary narrative cinema are put forward.

Keywords: Henri Bergson, Time, Traditional Narrative, Contemporary Narrative, Filmic Time.
